

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POMĚRY – druhy

(CJ-08-18)

- podle významového poměru rozlišujeme tato spojení mezi větami:
  - a) *slučovací* – věty jsou významově rovnocenné (spojky – *a, i, ani, nebo*)
  - b) *stupňovací* – 2. věta graduje (spojky – *ba, ba – i, dokonce, nejen – ale i*)
  - c) *odporovací* – 2. věta je v rozporu s 1. větou (spojky – *ale, avšak, však*)
  - d) *vylučovací* – obsahy vět se navzájem vylučují (spojky – *nebo, buď – nebo*)
  - e) *důvodový* – 2. věta vyjadřuje důvod 1. věty (spojky – *neboť, vždyť, totiž*)
  - f) *důsledkový* – 2. věta vyjadřuje důsledek 1. věty (spojky – *proto, a tak, a tedy*)

V daných souvětích urči poměry mezi větami hlavními.

1) Nepřišel, neboť ho nikdo nepozval.	- poměr důvodový
2) Přišel by rád, ale nikdo ho nepozval.	- poměr odporovací
3) Dostal pozvánku, a tak přišel.	- poměr důsledkový
4) Buď přijdeš sám, nebo pro tebe pošleme.	- poměr vylučovací
5) Přišel sám, dokonce přivedl i kamarádku.	- poměr stupňovací
6) Přišel včas a celý večer se dobře bavil.	- poměr slučovací
7) Přijď sám, vždyť jsi už velký kluk!	- poměr důvodový
8) Je už dospělý, proto přišel sám.	- poměr důsledkový
9) Nejen že přišel, ale donesl i dort!	- poměr stupňovací
10) Přišel sám, je to už velký kluk.	- poměr slučovací
11) Přijde sám nebo přivede kamaráda.	- poměr slučovací
12) Nepřišel, zdržel se totiž v práci.	- poměr důvodový